

چند شرکت صادرکننده

عامل افزایش نرخ در بازار ارز

رئیس سابق سازمان برنام‌ه و بودجه با اشاره به افزایش افسارگسیخته نرخ ارز و ضرورت پاسخگویی وزیر اقتصاد در این باره گفت: چند شرکت صادرکننده، بازار ارز را در قالب یک انحصار چندگانه در اختیار دارند و به طور بی‌رویه نرخ را افزایش می‌دهند.داوود منظور، رئیس سابق سازمان برنامه و بودجه کشور اخیراً گفته است: به بهانه حذف رانت و تحت حمایت شدید وزیر اقتصاد و سکوت دستگاه‌های نظارتی و دستگاه قانون‌گذاری، جهش نرخ ارز مبادله‌ای و متعاقب آن نرخ غیررسمی ارز همچنان ادامه دارد.

منظور با طرح این پرسش که «جایگاه حکمرانی و مقررات‌گذاری کجاست؟» گفت: مسؤوولیت افزایش هزینه‌های تولید و تورم مرتب بر آن به عهده کیست؟ این اقتصاددان کشورمان در ادامه با اشاره به نقش صادرکنندگان در جهش ارزی پس از تک‌نرخ‌ی سازی، گفت: چند شرکت صادرکننده، بازار ارز را در قالب یک انحصار چندگانه در اختیار دارند و در غیاب مقررات‌گذاری مؤثر با اعمال قدرت بازار، قیمت ارز را در بازار به‌اصطلاح توافقی به طور بی‌رویه افزایش می‌دهند.

وی تأکید کرد: نتیجه این امر تورم تولیدکننده و با یک تأخیر، تورم مصرف‌کننده خواهد بود.

قیمت بنزین سوپر وارداتی

۴۰ تا ۵۰ هزار تومان

مشاور مدیرعامل شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی گفت: پیش‌بینی می‌کنیم قیمت بنزین سوپر وارداتی بین ۴۰ تا ۵۰ هزار تومان باشد و به نظر می‌رسد میزان استفاده از آن نیز به ۲۵ هزار لیتر برسد.

عماد رفیعی، مشاور مدیر عامل شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در «همایش کشوری شوک‌فایی سبز، نوآوری‌های انرژی و حمل‌ونقل پاک» گفت: ما در دارا بودن منابع نفت خام و گاز طبیعی در رتبه‌های برتر قرار داریم و به صورت تاریخی، کشوری نفتی هستیم به طوری که مهم‌ترین منابع درآمدی کشور از این راه تأمین می‌شد. مشاور مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش با اشاره به اینکه باید تمام تلاش خود را بکنیم که به اقتصاد غیرنفتی برسیم، خاطرنشان کرد: برای رسیدن به اقتصاد غیرنفتی باید در ۴ سال فعالیت‌هایی را انجام دهیم که در ۷۰ سال انجام ندهادیم.

رفیعی تأکید کرد: پیش‌بینی می‌کنیم قیمت‌بنزین سوپر وارداتی بین ۴۰ تا ۵۰ هزار تومان باشد و به نظر می‌رسد میزان استفاده از آن نیز به ۲۵ هزار لیتر برسد.

حذف ۴ صفر با تورم‌های بالایی

که وجود دارد کارساز نیست

رئیس اسبق بانک مرکزی گفت: در حال حاضر حذف ۴ صفر با تورم‌های بالایی که وجود دارد کارساز نیست و اگر دولت بخواهد کار معنادار و مفیدی انجام دهد، حداقل باید ۶ صفر را حذف کند.

فهراسب مظاهری، کارشناس اقتصاد درباره حذف ۴ صفر با پول ملی اظهار کرد: حذف صفر از پول ملی یا همان اصلاح پولی زمانی اتفاق می‌افتد که یک کشور چند سال بی‌دربری تورم‌های بالا را تجربه کند و ارزش پول ملی آن کم شود و در نهایت هم پول ملی آن کشور به نسبت کشورهای دیگر که با آنها خریدوفروش و مبادله دارد نامتناسب و نامعقول شود.وی افزود: اگر دولت تصمیم بگیرد اسکناس درشت چاپ نکند ارزش اسکناس‌های موجود به‌شدت کاهش می‌یابد به طوری که ممکن است حتی به‌اندازه هزینه چاپ آن هم نشود.

رئیس اسبق بانک مرکزی گفت: کشورهایی که شرایط لازم را دارند هر چند سال یک بار تعدادی از صفرهای پول ملی خود را حذف می‌کنند البته ما هم در زمان ریاست‌جمهوری دکتر احمدی‌نژاد، پیشنهاد حذف ۴ صفر را دادیم که آن زمان پیشنهاد معقول و خوبی بود اما در نهایت امر، بحث قانونی آن به ثمر نرسید.

مظاهری مطرح شدن مجدد بحث حذف ۴ صفر از پول ملی را از ۲ جنبه مورد بررسی قرار داد و اظهار کرد: اکنون حذف ۴ صفر با تورم‌های بالایی که وجود دارد کارساز نیست و اگر دولت بخواهد کار معنادار و مفیدی انجام دهد حداقل باید ۶ صفر را حذف کند.

کشف ۱،۵ همت فرار مالیاتی

از ۳ شرکت ضایعات فلزی در سمنان

رئیس مرکز بازرسی و مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی سازمان امور مالیاتی از شناسایی شبکه فاکتورسازی صوری شامل ۱۵ شرکت ضایعات فلزی در کشور خبر داد و گفت: برای ۳ شرکت در استان سمنان ۱۵ هزار میلیارد تومان اوراق تشخیص و مطالبه مالیات و عوارض و جرایم متعلقه صادر شد.

شاهین مستوفی، رئیس مرکز بازرسی و مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی سازمان امور مالیاتی، اظهار داشت: بر اساس شناسایی فرار مالیاتی یک شرکت فعال در حوزه خرید و فروش ضایعات فلزی و در اجرای بازرسی مالیاتی موضوع ماده ۱۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم، از شرکت مزبور ۲۶ دستگاه رایانه و سرور و ۲۷۵ فقره مهر جعلی کشف شده است. وی افزود: با بررسی مستندات حاصله، شبکه مبادلات ضایعات فلزی مشتمل بر ۱۵ شرکت در سطح کشور شناسایی شد که با فاکتورسازی گسترده، نسبت به اعتبارسازی صوری مالیات و عوارض ارزش افزوده در سطح وسیع اقدام کرده بودند.

رئیس مرکز بازرسی و مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی سازمان امور مالیاتی با اشاره به اینکه از مجموع شرکت‌های مزبور تعداد ۲ شرکت متعلق به استان سمنان است، گفت: رسیدگی‌های انجام شده مربوط به سنوات ۱۳۹۷ لغایت ۱۴۰۱ این شرکت تاکنون، منتج به صدور اوراق تشخیص و مطالبه مالیات، عوارض و جرایم متعلقه جمعا به میزانی بالغ بر ۱۵ هزار میلیارد تومان شده است. مستوفی بابیان اینکه رسیدگی به پرونده مالیاتی عملکرد سال ۳،۱۴۰۲ شرکت مربوط به استان سمنان در دست اقدام است، خاطرنشان کرد: مستندات ۱۲ شرکت دیگر نیز برای رسیدگی و مطالبه مالیات به ادارات کل امور مالیاتی ذی‌ربط ارسال شده است.

«وطن امروز» دلایل خاموشی در ایران را بررسی کرد

برق در مدار بی تدبیری

بی توجهی به سیاست‌های کلی انرژی در ۲ دهه گذشته برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، همچنین ضعف مدیریت کوتاهمدت در تأمین سوخت نیروگاه‌ها عامل ناترازی برق است

موجب خروج واحدهای این مجموعه از مدار تولید شده است. همچنین سهمیه گاز طبیعی نیروگاه نیز از ۱۰ آذرماه به حداقل کاهش یافته و در بسیاری از روزها هیچ سهمیه‌ای به نیروگاه ری اختصاص داده نشده است.»

در مقابل، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی بلافاصله در اطلاعیه‌ای تأکید کرد نیروگاه ری عمدتاً تولید برق خود را با گاز طبیعی انجام می‌دهد و در فصل سرد به دلیل راندمان پایین، سوخت بیشتری به نیروگاه‌های دماوند و پرند استان تهران که راندمان بالاتری دارند، تحویل داده می‌شود. در این اطلاعیه ادعا شده تحویل سوخت مایع به نیروگاه‌های کشور در ۴ ماه گذشته (شهریور تاکنون) نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد افزایش داشته است.

بر اساس گزارش‌های موجود، به دلیل کمبود یا نبود سوخت در نیروگاه‌ها، از مجموع بیش از ۶۰۰ واحد نیروگاهی، حداقل ۸۰ واحد نیروگاهی (معادل ۱۳،۵ درصد) از مدار بهره‌برداری خارج شده است. ظرفیت عملی تولید برق حرارتی حدود ۵۸ هزار مگاوات است اما وقتی ۸ هزار مگاوات آن به دلیل نداشتن سوخت کافی از مدار خارج است، ظرفیت عملی تولید به ۵۰ هزار مگاوات کاهش می‌یابد.

نیروگاه‌های حرارتی باید تعمیرات دوره‌ای و اساسی خود را در فصل سرد سال برای آمادگی حداکثری تولید در فصل گرم سال (تابستان) انجام دهند. در واقع، حدود ۷ هزار مگاوات از ظرفیت عملی تولید نیز به دلیل تعمیرات از مدار خارج است و توان عملی تولید برق فعلی نیروگاه‌های حرارتی به ۴۳ هزار مگاوات کاهش یافته است.

در شرایطی که اوج مصرف برق در روزهای جاری بین ۴۵ تا ۴۷ هزار مگاوات است، ناچار هستند فاصله نیاز مصرف تا سقف تولید عملی فعلی برق حرارتی (۴۳ هزار مگاوات) را با اعمال خاموشی‌های نوبتی در بخش‌های خانگی و صنایع جبران کنند.

نیز به طور قطع مدیران مربوط در دولت چهاردهم که از ابتدای شهریور تاکنون میزان ذخیره سوخت نیروگاه‌ها را افزایش نداده‌اند مقصر محسوب می‌شوند. البته سخنگوی کمیسیون انرژی ناکارآمدی در تأمین سوخت پس از شهریور ۱۴۰۳ را به عنوان عامل اصلی خاموشی گسترده فصل پاییز معرفی کرده است. خبر خارج شدن نیروگاه برق ری از مدار به دلیل اتمام ذخیره گازوئیل در ادامه همین ناکارآمدی روی داده است. جالب این است که مسؤولان مختلف، اظهار‌نظر‌های متناقضی در این زمینه دارند.

جلیل مختار تأکید کرد: «تأمین سوخت نیروگاهی از شهریور دلایل اصلی قطع برق است و عدم اجرای مصوبات شام پس از روی کار آمدن دولت چهاردهم، از جمله مصوبه مهر و مصوبه آبان، زمینه تشدید قطعی‌ها را فراهم کرده است. مصوبه ۱۰ مرداد شورای عالی امنیت ملی به دولت اجازه می‌داد تا حد مجازی مازوت در نیروگاه‌ها مصرف شود. این مصوبه در رابطه با فک پلمب تعدادی نیروگاه‌های مازوت‌سوز دستوری ندارد و بر این اساس، از حداکثر ظرفیت این مصوبه در طول دولت سیزدهم استفاده شد و میزان مصرف مازوت به متوسط روزانه ۲۰ میلیون و ۶۰۰ هزار لیتر رسید که چند برابر سال‌های قبل است.»

وی افزود: «عدم مصرف مازوت در آبان و آذر با وجود مصوبات شورای عالی امنیت ملی و عدم مدیریت سوخت نیروگاهی پس از شهریور، عامل اصلی قطعی‌های برق در کشور است.» وی با اشاره به ترک‌فعل‌های صورت‌گرفته هم تأکید کرد: «علت قطعی‌های پاییزه روشن است و نباید با دلایل واهی آن را به گردن دولت قبل انداخت.» محمد محمدی، سرپرست تولید و بهره‌برداری نیروگاه برق ری، از کاهش ۸۷ درصدی تأمین گازوئیل این نیروگاه نسبت به سال گذشته خبر داد. وی اظهار داشت: «تخصیص سهمیه گاز حداقلی و اتمام ذخایر گازوئیل

قطعاً طی سال‌های گذشته اگر در صنعت برق سرمایه‌گذاری می‌شد امروز مشکل ناترازی در صنعت برق وجود نداشت. بخشی از این مساله به مشکلات دولت با صنعتگران در سال‌های ۹۷ و ۹۸ بازمی‌گردد؛ آن زمان سرمایه‌گذارانی در این حوزه ورود کرده و حتی از صندوق توسعه ملی تسهیلات ارزی نیز دریافت کرده بودند اما در همان مقطع سازمان برنامه و بودجه وقت تأکید داشت که تسهیلات دریافتی سرمایه‌گذاران برای ساخت نیروگاه باید به صورت ارزی برگردانده شود، در حالی که سرمایه‌گذاران معتقد بودند این پروژه‌ها در داخل کشور اجرا شده‌اند و در زمان دریافت تسهیلات برای تجهیزات هزینه شده و امکان بازگشت ارزی وجود ندارد و باید معادل ریال با نرخ دریافت تسهیلات محاسبه شود ولی دولت اصرار به نرخ روز تسهیلات داشت که همین اختلاف‌نظرها در زمینه تسهیلات ارز و همچنین قیمت‌گذاری دستوری در نرخ برق، منجر شد سرمایه‌گذاری در این حوزه متوقف شود. هم‌اکنون طبق گزارش سنسندیکای برق ایران، کشور سالانه باید حداقل ۱۵ هزار مگاوات برق تولید کند تا در آینده بتواند از شر ناترازی خلاص شود. البته مصطفی مشهدی‌رجبی، سخنگوی صنعت برق معتقد است «ساخت سالانه ۵ هزار مگاوات می‌تواند نیاز برق کشور را به طور کامل برطرف کند.»

شاید اگر دولت در زمینه سرمایه‌گذاری در انرژی‌های نو تسهیلات ویژه‌ای ارائه می‌کرد، توسعه سرمایه‌گذاری در این بخش امروز نه‌تنها می‌توانست ناترازی‌ها را تأمین کند، حتی الودگی هوا را نیز تا حدودی تعدیل می‌کرد. به همین دلیل در نگاه به مقصر آلودگی هوا باید یک نگاه بلندمدت و یک نگاه کوتاه‌مدت را در نظر داشت. در بخش بلندمدت به طور قطع دولت‌های مختلف از سال ۹۹ که سیاست‌های کلان حوزه انرژی ابلاغ شده است، آن پایبند نبوده‌اند همه مقصر هستند. در نگاه کوتاه‌مدت

تبعات ناترازی انرژی برای تولید

علی‌اصغر آهنی‌ها، نماینده کارفرمایان در شورای عالی کار گفت:

«بعد از شروع فصل سرما و عدم ذخیره‌سازی سوخت در نیروگاه‌ها، قطع برق بروز کرد اما دولت‌ها باید برنامه‌ریزی‌هایی داشته باشند تا حداقل نیروگاه‌های تولید برق مشکلی نداشته باشند. متأسفانه عدم تأمین برق باعث شد تعدادی از نیروگاه‌ها از مدار خارج شوند و تولید در برخی از صنایع تعطیل شد. در تابستان مشکل برق داشتیم و در زمستان علاوه بر برق، مشکل گاز نیز داریم. در حال حاضر ۵۰ درصد ظرفیت صنایع در شهرک‌های صنعتی فعال است، چنین شرایطی برای کارفرمایان در حالی رخ داده که آنها در ۳ ماه پایانی سال هزینه‌های‌شان به اندازه ۵ ماه حقوق است، چرا که باید عیدی و حقوق را در ماه‌های پایانی سال پرداخت کنند.»

وزارت نیرو باید با مدیریت برق در بخش‌های دیگر، مثل خانگی، سوخت‌رسانی را انجام می‌داد تا به تولید و اشتغال ضربه وارد نشود. در سالی که با عنوان جهش تولید نامگذاری شده، بهتر است به حیات تولید و صنعت توجه شود. اگر چرخ صنعت بچرخد، اشتغال و درآمد مردم نیز رونق خواهد داشت.

طبق ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب‌و کار، در زمان کمبود برق، گاز یا خدمات مخابراتی، واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی نباید در اولویت قطع برق، گاز یا خدمات مخابراتی قرار داشته باشند. شرکت‌های عرضه‌کننده برق، گاز و خدمات مخابرات موظفند هنگام عقد قرارداد با

زبان واحدهای صنعتی به لحاظ خرابی قطعات ماشین‌آلات هنگام قطع برق و فرصت از دست رفته تولید است، در حالی که باید شرایطی را فراهم کنیم که سرمایه‌گذار رغبت کرده و وارد عرصه تولید شود. طبق آمار تأییدشده توسط وزارت نیرو و وزارت نفت، متوسط روزانه پرشدگی ذخایر گازوئیل در ۵ ماه فعالیت دولت سیزدهم در سال ۱۴۰۳ معادل ۱ میلیون لیتر در روز بوده است. این در حالی است که در ۳ ماه فعالیت دولت چهاردهم، از ابتدای شهریور تا ابتدای آذرماه سال جاری، نه‌تنها ذخایر راهبردی گازوئیل نیروگاه‌ها پر نشد، بلکه به طور متوسط روزانه ۷،۲۱ میلیون لیتر از این ذخایر کاسته شد. این مساله به طور قطع در تشدید کاهش سوخت نیروگاه‌ها مؤثر بود به طوری که در پاییز امسال میزان ذخیره نیروگاه‌ها به جای ۳،۲ میلیارد لیتر نفت‌گازی که در پاییز سال گذشته ثبت شده بود به حدود ۱،۸ میلیارد لیتر رسید.

کاهش ذخایر گازوئیل و کمبود گاز طبیعی، علت اصلی قطع برق و گاز در روزهای اخیر بوده است. برای جلوگیری از بروز چنین مشکلاتی در آینده، لازم است مدیریت بهینه منابع انرژی و تدوین برنامه‌های بلندمدت برای تأمین پایدار انرژی مورد توجه قرار گیرد. البته اخیراً وزارت نفت

اعلام کرده میزان تحویل سوخت در پاییز امسال نسبت به تابستان جاری افزایش یافته است اما آمار دقیقی از میزان ذخیره کنونی نیروگاه‌ها در دسترس نیست. از آنجا که هنوز خاموشی‌ها و آلودگی هوا در کشور برقرار است، نشان می‌دهد برخی نیروگاه‌ها هنوز از مازوت استفاده می‌کنند. به طور کلی حدود ۸ درصد آلایندگی کشور مربوط به نیروگاه‌ها و استفاده از مازوت است.

بحث درباره علت تأمین نشدن سوخت نیروگاه‌ها و بروز خاموشی‌ها همچنان ادامه دارد و هر دستگاهی سعی دارد از خود رفغ اتهام کند. حل مشکل ناترازی انرژی در کشور نیازمند یک زنجیره اقدامات است. سعید توکلی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، با بیان اینکه ۸۵ درصد سید انرژی نیروگاه‌ها را گاز تشکیل می‌دهد، تصریح کرد: «۱۰۰ درصد سوخت اول نیروگاه‌های بخاری و گازی از گاز تشکیل شده است. در زمستان، با افزایش مصرف در بخش‌های خانگی، تجاری و صنایع کوچک، نیروگاه‌های کشور بخشی از سوخت خود را گاز و بخشی دیگر را نفت‌گاز و نفت‌کوره تحویل می‌گیرند. ۷۲ درصد سبد انرژی کشور از گاز تشکیل شده و این به معنای آن است که تمام تخم‌مرغ‌ها در سبد گاز چیده شده است. در زمستان امسال نزدیک به ۸۰ تا ۸۲ درصد از کل گاز تولیدی